

SFS 2000:448

Utkom från trycket
den 14 juni 2000

Förordning om ändring i specialskoleförordningen (1995:401);

utfärdad den 31 maj 2000.

Regeringen föreskriver i fråga om specialskoleförordningen (1995:401)¹
dels att 1–3, 5, 7 och 10 kap. skall upphöra att gälla,
dels att 4 kap. 1–3 §§, 6 kap. 1, 4 och 7 §§, 8 kap. 2 och 15 §§, 9 kap. 1, 2
och 7 §§ samt bilagan skall ha följande lydelse,
dels att det i förordningen skall införas sex nya kapitel, 1–3, 5, 7 och 10
kap., av följande lydelse.

1 kap. Allmänna föreskrifter

- 1 § I denna förordning finns föreskrifter om specialskolan utöver vad som föreskrivs i skollagen (1985:1100).
- 2 § Specialskolemyndigheten är den styrelse för specialskolan som avses i 7 kap. 5 § skollagen (1985:1100).
- 3 § Specialskolan skall ha fem skolenheter med regionala upptagningsområden (regionskolor) och en skolenhet för elever från hela landet (riksskola).
- 4 § Specialskolemyndigheten får efter avtal med en kommun fullgöra kommunens uppgifter inom förskoleklassen och fritidshemsverksamheten.
- 5 § I denna förordning avses med
- *hörselskada*: nedsättning av hörseln,
 - *skoldagar*: de dagar under ett läsår under vilka utbildning skall äga rum,
 - *styrelsen*: styrelsen för Specialskolemyndigheten,
 - *undervisningstid*: arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under lärares ledning,
 - *ämne*: ämne för vilket regeringen eller, efter bemyndigande av regeringen, Statens skolverk har fastställt en kursplan.

¹ Senaste lydelse av
1 kap. 3 a § 1997:1233
1 kap. 5 § 1997:814
2 kap. 2 § 1996:552
3 kap. 16 a § 1997:602
5 kap. 6 § 1996:1074.

| Regionskolor

6 § Regionskolorna är avsedda för döva eller hörselskadade elever som inte behöver utbildning med särskilda insatser vid riksskolan.

7 § Regionskolor skall finnas i

1. Örebro (Birgittaskolan) med Södermanlands, Östergötlands, Värmlands, Örebro, Västmanlands och Dalarnas län som upptagningsområde,
2. Härnösand (Kristinaskolan) med Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län som upptagningsområde,
3. Stockholm (Manillaskolan) med Stockholms, Uppsala och Gotlands län som upptagningsområde,
4. Vänersborg (Vänerskolan) med Jönköpings, Hallands och Västra Götalands län som upptagningsområde, och
5. Lund (Östervångsskolan) med Kronobergs, Kalmar, Blekinge och Skåne län som upptagningsområde.

| Riksskolan

8 § Riksskolan, som skall finnas i Gnesta (Åsbackaskolan), är avsedd för döva eller hörselskadade elever som också är utvecklingsstörda.

9 § Vid riksskolan skall också tas emot elever som är dövblindfödda.

| Formulär och uppgiftslämnande

10 § Statens skolverk och Specialskolemyndigheten fastställer de formulär som behövs för tillämpningen av denna förordning.

11 § Skolorna är skyldiga att lämna de uppgifter som Specialskolemyndigheten begär.

| Skolhälsovård

12 § Sådana uppgifter i fråga om skolhälsovård som enligt skollagen (1985:1100) sköts av staten såsom huvudman för specialskolan får i stället fullgöras av en kommun eller ett landsting, om specialskolemyndigheter och kommunen eller landstinget är ense om detta.

| 2 kap. Specialskolemyndigheten**| Uppgifter**

1 § Specialskolemyndigheten skall verka för att de mål och riktlinjer förverkligas som riksdagen och regeringen har fastställt för myndighetens ansvarsområde.

2 § Specialskolemyndigheten skall särskilt ansvara för samordning av resurser, planering, uppföljning och utvecklingsarbete för skolenheterna i syfte att stödja kvalitetsutvecklingen i skolorna och uppnå ökad målpuppfyllelse.

| Verksförordningens tillämpning

| 3 § Verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på Specialskolemyndigheten med undantag av 2, 4, 5, 14, 17, 21, 27, 28 och 33–35 §§.

| Myndighetens ledning

| 4 § Generaldirektören är chef för myndigheten.

| Styrelsen

| 5 § Specialskolemyndighetens styrelse består av högst nio ledamöter, generaldirektören inräknad. Generaldirektören är styrelsens ordförande.

Andra ledamöter än generaldirektören utses av regeringen för högst fyra år.

Styrelsen utser inom sig en vice ordförande.

| Organisation

| 6 § Inom Specialskolemyndigheten skall finnas ett kansli med säte i Örebro.

För varje skolenhet skall det finnas en rektor.

Specialskolemyndigheten bestämmer i övrigt själv sin organisation.

| Personalföreträdare

| 7 § Personalföreträdarförordningen (1987:1101) skall tillämpas på Specialskolemyndigheten.

| Rådgivande organ

| 8 § För samråd med berörda intresseorganisationer skall det vid Specialskolemyndigheten finnas ett brukarråd. Brukarrådets sammansättning bestäms av Specialskolemyndigheten.

Specialskolemyndigheten får bestämma att det vid varje skolenhet skall finnas ett föräldråråd.

| Ärendenas handläggning

| 9 § Styrelsen är beslutför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

När ärenden av större vikt handläggs, skall om möjligt samtliga ledamöter vara närvarande.

| 10 § Generaldirektören skall avgöra ärenden som inte skall avgöras av styrelsen, personalansvarsnämnden eller någon annan enligt föreskrifter i denna förordning.

Om sådana ärenden som avses i första stycket inte behöver avgöras av generaldirektören, får de avgöras av någon annan tjänsteman. Hur detta skall ske anges i arbetsordningen eller i särskilda beslut.

Andra stycket gäller inte föreskrifter och sådana ärenden som avses i 13 § 1–3 verksförordningen (1995:1322).

| 3 kap. Utbildningens innehåll

| Läroplan

1 § För specialskolan gäller en läroplan.

Läroplanen innehåller de övergripande målen och riktlinjerna för utbildningen.

Läroplanen fastställs av regeringen.

| Kursplaner

2 § De kursplaner som regeringen har fastställt för grundskolan skall också tillämpas i specialskolan, om inte något annat följer av 3–5 §§. Föreskrifterna i grundskolans kursplaner om mål som skall ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret skall dock i stället avse mål som skall ha uppnåtts i slutet av det tionde skolåret.

3 § I den utsträckning som grundskolans kursplaner inte kan användas på grund av elevernas funktionshinder skall Statens skolverk fastställa särskilda kursplaner för specialskolan.

4 § För utvecklingsstörda elever skall särskolans kursplaner tillämpas.

| Timplaner

5 § För specialskolan gäller den timplan som framgår av bilagan till denna förordning.

Timplanen anger den minsta totala undervisningstid i timmar som skall erbjudas elever i årskurserna 1–10.

Specialskolemyndigheten beslutar om fördelningen av undervisningstiden på ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val. När särskolans kursplaner skall tillämpas gäller dock i stället 6 §.

6 § När särskolans kursplaner tillämpas för utvecklingsstörda elever skall den totala undervisningstiden fördelas på särskolans ämnen eller ämnesområden, elevens val samt i förekommande fall teckenspråk och skolans val.

Bestämmelserna i 2 kap. 4 och 7–11 §§ särskoleförordningen (1995:206) skall tillämpas.

7 § I den omfattning som Specialskolemyndigheten bestämmer skall det anordnas friluftsverksamhet som bedrivs under en lärares ledning.

| Vissa föreskrifter om timplanen

8 § När undervisningen baseras på de kursplaner som avses i 2 och 3 §§ gäller bestämmelserna i 9–13 §§.

9 § Som språkval skall erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska.

Skyldighet att anordna undervisning i ett språk som erbjudits enligt första stycket finns, om

1. antalet elever vid skolenheten som önskar språket uppgår till minst tre, och

2. eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan.

Även andra språk än de som anges i första stycket får erbjudas eleverna som språkval. Därvid gäller inte kravet i andra stycket 1.

Vidare får finska och samiska erbjudas eleverna som språkval. Därvid gäller inte kraven i andra stycket.

10 § Som språkval för en elev skall i stället för språk enligt 9 § erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det:

– det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i,

– svenska som andraspråk,

– svenska,

– engelska, eller

– teckenspråk.

Skyldighet att anordna undervisning i ett sådant språk finns, om minst tre elever vid skolenheten väljer språket. Kravet på minst tre elever gäller dock inte i fråga om modersmålsundervisning för samiska, tornedalsfinska eller romska elever.

| *Elevens val*

11 § Utrymmet för elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare fått undervisning i (nybörjarspråk).

Undervisningen skall till sitt innehåll och inriktning vara förenlig med målen i den kursplan som fastställts för det ämne eller ämnen som utgör elevens val.

12 § Eleverna skall erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val.

Undervisning i ett nybörjarspråk skall anordnas som elevens val, om antalet elever vid skolan som önskar ämnet uppgår till minst tre och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan.

| *Skolans val*

13 § Utrymmet för skolans val skall användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Utrymmet kan även användas för insatser avsedda att kompensera elevens funktionshinder samt för andra särskilda insatser och för praktisk arbetslivsorientering.

När undervisning i ett ämne utgör skolans val skall undervisningen till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i de kursplaner som gäller för ämnena.

14 § För utvecklingsstörda elever får avvikelser göras från timplanen.

Föreskrifter om avvikelser från timplanerna vid stödundervisning och anpassad studiegång finns i 6 kap. 3 och 7 §§. Vidare kan beslut som avses i 5 kap. 4 § medföra avvikelser från timplanerna.

| **Modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk**

15 § Bestämmelserna om modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk i 2 kap. 9–16 §§ grundskoleförordningen (1994:1194) gäller i tillämpliga delar i specialskolan.

| **Arbetsplan**

16 § För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan för varje skolenhet.

Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Arbetsplanen skall kontinuerligt följas upp och utvärderas.

| **Läromedel**

17 § Av 7 kap. 4 § skollagen (1985:1100) framgår att utbildningen i specialskolan skall vara avgiftsfri för eleverna och att de utan kostnad skall ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning.

Särskild vikt skall läggas vid att eleverna i undervisningen har tillgång till läromedel som täcker väsentliga delar av ett ämne eller en ämnesgrupp och som är ägnade att ge fasthet och sammanhang i studierna.

4 kap.

1 § Formerna för samverkan mellan olika intressegrupper inom varje skolenhet skall utvecklas med beaktande av de lokala förhållandena. Detta gäller om det inte i författning eller kollektivavtal finns särskilda bestämmelser för behandling av en viss fråga.

2 § För behandling av elevvårdsfrågor skall det vid varje skolenhet finnas en elevvårdskonferens.

3 § I elevvårdskonferensen skall som ledamöter ingå

1. rektorn,
2. företrädare för elevvården, och
3. berörd klassföreståndare och annan berörd personal.

Specialskolemyndigheten beslutar om den närmare sammansättningen av elevvårdskonferensen.

Elevvårdskonferensen får tillåta att även andra än ledamöter är närvarande och yttrar sig vid sammanträdena.

Lärotider

1 § Läsåret skall börja i augusti och sluta i juni samt ha minst 178 skoldagar och minst 12 lovdagar. Därutöver får inom läsåret läggas ut högst fem studiedagar för planering av skolarbetet eller för fortbildning av lärare.

Specialskolemyndigheten bestämmer

- när höst- och vårterminerna börjar respektive slutar, och
- hur lång skoldagen skall vara och när den tidigast får börja och senast får sluta.

2 § Elevernas skolarbete skall förläggas måndag–fredag och skall vara så jämnt fördelat över dessa dagar som möjligt.

3 § Specialskolemyndigheten får besluta att antalet skoldagar i veckan skall begränsas till fyra för en klass eller en grupp i årskurs 1 eller 2, om det finns särskilda skäl.

4 § Specialskolemyndigheten får efter att ha hört elevvårdskonferensen och efter samråd med en elevs vårdnadshavare besluta om andra lärotider för eleven än de som anges i 1–3 §§, om det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens fysiska och psykiska förutsättningar. Ett sådant beslut får omfatta högst ett läsår.

Schema

5 § För läsåret eller kortare tid skall det finnas ett schema för undervisningen.

6 kap.

1 §² Om en elev behöver särskilda stödåtgärder, skall ett åtgärdsprogram utarbetas av berörd skolpersonal. Vid utarbetandet av programmet bör skolpersonalen samråda med eleven och elevens vårdnadshavare.

4 § I 10 kap. 3 § skollagen (1985:1100) finns bestämmelser om särskild undervisning.

Huvudmannen för ett sjukhus eller en motsvarande institution får i skolhuvudmannens ställe anordna särskild undervisning för skolpliktiga barn som vistas på institutionen, om berörda huvudmän kommer överens om det.

Bestämmelser i denna förordning om Specialskolemyndigheten gäller också för sådana huvudmän och för institutionens ledning.

7 § Om en elev inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, får Specialskolemyndigheten efter att ha hört elevvårdskonferensen besluta om anpassad studiegång för eleven. Därvid får avvikelser göras från timplanen.

² Ändringen innebär att första stycket upphävs.

Specialskolemyndigheten ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan.

I de högre årskurserna får utbildningen delvis förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Eleven skall därvid ha en handledare samt stöd av skolans personal.

| 7 kap. Elever

| Mottagande i specialskolan

| 1 § I 3 kap. 4 § skollagen (1985:1100) finns bestämmelser om mottagande av elever i specialskolan. Beslut i sådana ärenden fattas av Specialskolemyndigheten.

| Elever från utlandet

| 2 § Ett barn som inte räknas som bosatt i Sverige får tas emot i specialskolan, om

1. barnet vistas i Sverige i avvaktan på beslut i ett ärende om uppehållstillstånd eller under liknande omständigheter, eller

2. det finns andra särskilda skäl, såsom att barnet är svenskspråkigt.

Elever som tas emot i specialskolan med stöd av första stycket har inte rätt att av statliga medel få ersättning för resor mellan skolan och hemorten i utlandet.

| Klasser och grupper

| 3 § Eleverna skall fördelas på klasser och grupper.

| Uppflyttning

| 4 § Vid slutet av varje läsår skall eleverna i årskurserna 1–9 flyttas till närmast högre årskurs, om inte något annat beslutas med stöd av 5 eller 7 §.

| 5 § Specialskolemyndigheten får efter samråd med en elevs vårdnadshavare besluta att eleven inte skall flyttas, om detta med hänsyn till elevens allmänna utveckling och i övrigt är lämpligast för eleven.

| 6 § Om en elev har goda förutsättningar att delta i utbildningen i en högre årskurs än den som eleven redan tillhör eller normalt skall tillhöra, får Specialskolemyndigheten besluta att eleven skall flyttas till den högre årskursen. En förutsättning för detta är dock att elevens vårdnadshavare medger det.

| 7 § Specialskolemyndigheten får på begäran av en elevs vårdnadshavare medge eleven att gå om en årskurs.

Ledighet

8 § Om en elev på grund av sjukdom eller av någon annan orsak inte kan delta i skolarbetet, skall hindret snarast anmälas till skolan.

Specialskolemyndigheten får besluta hur anmälningsskyldigheten skall fullgöras.

9 § Av 3 kap. 11 § skollagen (1985:1100) följer att en skolpliktig elev får beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter.

Sådan ledighet får beviljas för sammanlagt högst tio skoldagar under ett läsår. Om det finns synnerliga skäl, får längre ledighet beviljas.

Av 6 kap. 18 § arbetsmiljölagen (1977:1160) följer att en elev som utsetts till elevskyddsombud skall få den ledighet från skolarbetet som behövs för uppdraget.

Disciplinära åtgärder

10 § Om en elev uppträder olämpligt eller gör sig skyldig till en mindre förseelse, skall läraren uppmana eleven att ändra sitt uppförande. Om detta inte hjälper skall läraren kontakta elevens vårdnadshavare.

Läraren får visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av pågående undervisningspass eller låta eleven under uppsikt stanna i skolan högst en timme efter skoldagens slut.

11 § Om en elev fortsätter att uppträda olämpligt eller gör sig skyldig till upprepade förseelser eller en allvarligare förseelse, skall saken dels anmälas för rektorn, dels hänskjutas till elevvårdskonferensen. Konferensen skall efter kontakt med elevens vårdnadshavare försöka få eleven att bättra sig genom åtgärder som är avpassade efter elevens individuella förhållanden.

Om detta inte hjälper skall elevvårdskonferensen anmäla förhållandet till Specialskolemyndigheten för överväganden om lämplig åtgärd.

8 kap.

2 §³ För elever som undervisas enligt särskolans kursplaner gäller i fråga om betyg bestämmelserna i 7 kap. 2–7 §§ särskoleförordningen (1995:206).

För övriga elever i specialskolan gäller bestämmelserna i 3–19 §§.

15 §⁴ Intyg om avgång skall sändas till den skolenhet där eleven skall fortsätta sin utbildning om detta är känt.

Intyget skall också sändas till elevens vårdnadshavare.

9 kap.

1 §⁵ Behörig som rektor är den som uppfyller kraven i 2 kap. 2 § andra stycket skollagen (1985:1100).

³ Senaste lydelse 1999:686.

⁴ Senaste lydelse 1999:686.

⁵ Ändringen innebär bl.a. att första stycket upphävs.

2 §⁶ Rektorn skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

7 § Vid anställning av lärare skall 2 kap. 3–5 §§ skollagen (1985:1100) tillämpas, om inte något annat följer av andra stycket.

Timlärare som uppfyller kraven enligt 2 kap. 4 § skollagen får anställas tills vidare längst till en viss tidpunkt under läsåret. I annat fall skall timlära- ren anställas tills vidare dock längst till en viss tidpunkt under terminen.

När en lärare skall anställas bör den lediga anställningen anmälas till den offentliga arbetsförmedlingen, om det inte framstår som onödigt. Om en så- dan anmälan inte görs skall information om den lediga anställningen lämnas på den berörda skolenhetens anslagstavla.

10 kap. Överklagande

1 § Av 3 kap. 5 § skollagen (1985:1100) följer att Specialskolemyndighe- tens beslut enligt 7 kap. 1 § om mottagande i specialskolan får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

2 § Beslut i personalärenden enligt denna förordning får överklagas hos re- geringen, om beslutet gäller

1. anställning av en arbetstagare, och
2. en lärares fyllnadstjänstgöring.

Av 21 § anställningsförordningen (1994:373) följer att beslut om att av- bryta ett anställningsförfarande inte får överklagas.

3 § Beslut av Specialskolemyndigheten i andra ärenden enligt denna för- ordning än sådana som avses i 1 och 2 §§ får inte överklagas.

4 § Beslut som rektorn eller någon annan arbetstagare har meddelat enligt denna förordning får inte överklagas.

5 § Beslut av Statens skolverk i ärenden enligt denna förordning får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2001 i fråga om 1 kap. 9 § och i övrigt den 1 juli 2000.

På regeringens vägnar

LARS ENGQVIST

Magnus Eriksson
(Utbildningsdepartementet)

Timplan för specialskolan för döva och hörselskadade elever**Undervisningstid i timmar om 60 minuter**

Ämnen:	
Bild	300
Hem- och konsumentkunskap	140
Idrott och hälsa	600
Rörelse och drama	260
Slöjd	380
Teckenspråk	710
Svenska	1 360
Engelska	480
Matematik	1 040
<hr/>	
Geografi	905
Historia	
Religionskunskap	
Samhällskunskap	
<hr/>	
Biologi	830
Fysik	
Kemi	
Teknik	
<hr/>	
Språkval	320
Elevens val	520
Totalt	7 845
Därav skolans val	600
<hr/>	

Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska, engelska, matematik, språkval och elevens val får dock inte minskas.

⁷ Ändringen innebär bl.a. att sista stycket upphävs.

